

Přehled témat ke státní bakalářské zkoušce
Učitelství praktického vyučování
Oborová didaktika a praxe

- ODIP 1. Didaktika odborných předmětů.** Pojednejte o předmětu, úkolech, metodách zkoumání, vztahu didaktiky odborných předmětů k ostatním vědním disciplínám a její struktuře. Vysvětlete, jaké části obsahuje didaktický trojúhelník.
-
- ODIP 2. Základní kurikulární dokumenty.** Vyjmenujte základní učební dokumenty a vysvětlete jejich význam a závaznost pro práci učitele odborných předmětů. Posuďte obory vzdělání na středních odborných školách související s vaším zaměřením, jejich pojetí srovnajte s potřebami praxe. Vaše posouzení zdůvodněte.
-
- ODIP 3. Učební osnovy a zásady jejich tvorby.** Uvedte zásady tvorby učebních osnov předmětu s respektováním požadavků rámcových vzdělávacích programů, které charakterizují výsledky vzdělávání jako získávané kompetence žáků. Vysvětlete na praktických příkladech u zvoleného předmětu.
-
- ODIP 4. Osobnost učitele odborných předmětů.** Definujte požadavky, které musí splňovat učitelé odborných předmětů na SOŠ a SOU. Konkretizujte kompetence středoškolského učitele na příkladech.
-
- ODIP 5. Aktuální model maturitní zkoušky.** Vysvětlete konstrukci stávajícího modelu maturitní zkoušky a zvláštnosti této zkoušky v odborném předmětu na SOŠ. Popište možnosti ukončení vzdělávání na SOU.
-
- ODIP 6. Koncepce výchovy a vzdělávání v odborných předmětech.** Charakterizujte výchovně-vzdělávací cíle odborného předmětu vašeho zaměření, rozeberte jejich koncepci z hlediska šíře, struktury, vlastností i obsahu, doložte praktickými příklady, posuďte obsah vzdělávání v odborném předmětu vašeho zaměření, vymezte rozsah a strukturu učiva s akcentem na základní učivo.
-
- ODIP 7. Formy výuky odborných předmětů.** Popište formy výuky, které lze použít v odborných předmětech vašeho zaměření, analyzujte jejich účinnost jak z hlediska organizace vyučování, tak se zřetelem k jednotlivci a ke skupině. Analyzujte strukturu různých typů teoretických vyučovacích jednotek, které je vhodné použít při výuce odborných předmětů vašeho zaměření, charakterizujte typy používané nejčastěji.
-

ODIP 8. Exkurze – příprava, organizace, vyhodnocení. Navrhněte, která témata v odborných předmětech vašeho zaměření na SOŠ nebo SOU je vhodné doplnit exkurzí. Uveďte zásady přípravy, vlastní organizace a vyhodnocení exkurze.

ODIP 9. Vyučovací metody v odborných předmětech – expoziční. Posuďte didaktickou účinnost monologických a dialogických metod používaných ve výuce odborných předmětů na středních školách či učilištích s využitím konkrétních příkladů. Navrhněte aktivizační metody výuky pro expoziční část vyučovací jednotky, ukažte možnosti praktické aplikace. Uveďte, jaké možnosti má vyučující odborných předmětů při využití metody samostatné práce, zaměřte se i na programované vyučování a učení.

ODIP 10. Vyučovací metody v odborných předmětech – fixační a diagnostické. Uveďte, jaké postupy může pedagog využít pro fixaci poznatků v odborném předmětu. Popište možnosti diagnostiky vědomostí žáků v odborných předmětech. Specifikujte zásady pro klasifikaci jejich výkonu. Diferencujte testy z hlediska diagnostiky a způsobů interpretace. Vysvětlete hlavní vlastnosti testů.

ODIP 11. Materiální didaktické prostředky v odborných předmětech. Vysvětlete funkci materiálních didaktických prostředků a jejich vliv na zvyšování účinnosti výuky odborných předmětů vašeho zaměření, uveďte na příkladech. Zaměřte se na význam textových učebních pomůcek pro výuku odborných předmětů zvláště po metodické stránce, uveďte možnosti jejich využití ve vyučovacím procesu.

ODIP 12. Didaktická analýza a její kroky. Popište jednotlivé kroky didaktické analýzy a konkretizujte je u vámi vybraného tematického celku. Stanovte výchovně vzdělávací cíle a metodický postup výuky na SOŠ nebo SOU. Vyberte vhodnou formu výuky, metody a didaktické prostředky pro konkrétní vyučovací jednotku. Uveďte faktory, které ovlivňují učitele ve výuce, a vysvětlete, jaký mezi nimi panuje vztah.

ODIP 13. Mezipředmětové vztahy a didaktické zásady. Objasněte mezipředmětové vztahy, jejich podstatu a význam ve výuce odborných předmětů. Konkretizujte vztahy mezi předměty vašeho zaměření a ostatními předměty učebního plánu na SOŠ nebo SOU. Aplikujte didaktické zásady ve zvoleném tématu v rámci odborného předmětu.

ODIP 14. Příprava na vyučovací jednotku v odborných předmětech. Analyzujte a konkretizujte obsahové i formální náležitosti přípravy na vyučovací jednotku učitele v odborných předmětech na střední odborné škole. Přizpůsobte volbu materiálních i nemateriálních prostředků vybranému tématu. Zdůrazněte možnosti výchovného působení tohoto tématu.

ODIP 15. Hospitační činnost v odborných předmětech. Popište hospitační činnost v odborných předmětech jako evaluační nástroj, vysvětlete cíle, způsoby realizace, subjekty hospitační činnosti, způsoby a kritéria hodnocení a možné výstupy. Uveďte, jaké náležitosti obsahuje hospitační záznam.

ODIP 16. Osobnost učitele praktického vyučování. Pojednejte o osobnosti učitele praktického vyučování a jeho vlivu na žáky. Od jakých atributů se odvíjí osobnost učitele? Konkretizujte na vlastní osobě. Popište na konkrétní praktické vyučovací jednotce plánovací, řídicí a kontrolní a rozhodovací činnost učitele praxe (odborného výcviku). Zdůvodněte také jeho mimoškolní činnost a zvyšování kvalifikace.

ODIP 17. Formy spolupráce mezi učiteli praktického vyučování. Zhodnoťte formy a zásady spolupráce mezi učiteli praktického vyučování a ostatními pedagogickými pracovníky. Uveďte příklady na vaší střední odborné škole. Objasněte mezipředmětové a vnitřipředmětové vztahy, jejich význam v praktickém vyučování. Uveďte konkrétní příklady z vybraného oboru vzdělání. Objasněte vztahy mezi předmětem praxe (odborný výcvik) a hlavním odborným předmětem na vaší střední škole. Charakterizujte práci předmětové (metodické) komise.

ODIP 18. Dovednostní cíle praktického vyučování. Charakterizujte dovednostní cíle praktického vyučování. Stanovte a formulujte tyto cíle pro vámi zvolené téma v konkrétní praktické vyučovací jednotce. Charakterizujte výchovné cíle praktického vyučování. Posuďte význam výchovných cílů. Stanovte tyto cíle pro vámi zvolené téma v konkrétní praktické vyučovací jednotce.

ODIP 19. Postup při vytváření praktických dovedností a návyků. Vysvětlete, co jsou dovednosti a návyky osvojené v praktickém vyučování a jak se rozdělují. Odpověď doplňte o příklady z vybraného oboru vzdělání.

ODIP 20. Základní pojmy didaktiky praktického vyučování. Vysvětlete základní pojmy v praktickém vyučování: pracovní postup, pracovní operace, pracovní úkon. Konkretizujte je na vámi zvoleném tématu z vašeho oboru vzdělání.

ODIP 21. Organizační formy praxe. Uveďte, jaké znáte organizační formy praxe, vysvětlete, jaký typ dovedností si osvojují žáci jednotlivých ročníků. Uveďte rozsah jednotlivých organizačních forem praxe na vaší střední škole.

ODIP 22. Vyučovací metody v praktickém vyučování. Zhodnoťte vyučovací metody v praktickém vyučování, posuďte jejich využívání na vaší střední škole a charakterizujte jednotlivé prvky metodického postupu při osvojování dovedností a návyků.

ODIP 23. Varianty praktických vyučovacích jednotek. Uveďte možné varianty praktických vyučovacích jednotek. Pro které praktické vyučovací jednotky jsou uvedené varianty vhodné?

ODIP 24. Typy učebních dnů. Jakých typů učebních dnů (praktických vyučovacích jednotek) je možné využít v praktickém vyučování a kdy byste je zařadili do výuky předmětu praxe (odborný výcvik)?

ODIP 25. Základní články struktury všeobecného učebního dne. Vyjmenujte a vysvětlete základní články struktury učebního dne všeobecného (kombinovaného). Uveďte, jaké jsou požadavky na učební den.

ODIP 26. Metody prověřování praktických dovedností. Objasněte význam metod prověřování praktických dovedností, vysvětlete způsoby prověřování dovedností v konkrétním tématu. Uveďte kritéria klasifikace, která se využívají v praktickém vyučování. Pokuste se vymezit klasifikační stupně ve zvoleném tématu z praktického vyučování.

ODIP 27. Metody zkoušení a hodnocení v praktickém vyučování. Objasněte význam metody hodnocení v praktickém vyučování a uveďte jednotlivé formy zkoušení, konkretizujte na praktickém vyučování na vaší střední škole. Vysvětlete využití ukazatelů hodnocení praktického vyučování a zdůvodněte důležitost jednotlivých ukazatelů.

ODIP 28. Materiální příprava na praktickou vyučovací jednotku. Vysvětlete význam materiální přípravy na praktickou vyučovací jednotku a uveďte materiální a organizační zabezpečení praktické vyučovací jednotky na vaší střední škole.

ODIP 29. Příprava učitele na praktickou vyučovací jednotku. Popište konkrétní přípravu učitele odborného výcviku a praxe. Zaměřte se na pedagogické dokumenty, které vyjmenujte a jejich náležitosti popište.

ODIP 30. Hospitační činnost v praktickém vyučování. Popište hospitační činnost na pracovišti odborného výcviku a v předmětech odborné praxe, zaměřte se zejména na možné rizikové situace na pracovištích odborného výcviku.
